

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการประเมินผลโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยการนำเข้าด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อประเมินผลโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 462 คน ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน และครูหัวหน้าบรรณารักษ์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำแนกเป็นผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 231 คน และครู จำนวน 231 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหาร โรงเรียน และครูหัวหน้าบรรณารักษ์ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 214 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) แล้วสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร-โรงเรียน จำนวน 107 คน และครู จำนวน 107 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 214 คน และกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์ประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน ครู นักเรียนยวบรรณารักษ์ และศึกษานิเทศก์ จำนวน 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามองค์ประกอบรูปแบบจำลองการประเมินของชิป (CIPP Model) เป็นแนวทางการประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยการนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ในการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ขึ้นมาเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ และนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร โรงเรียนและครูหัวหน้าบรรณารักษ์โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 15 คน ครูหัวหน้าบรรณารักษ์ จำนวน 15 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.930 ถึง 8.485 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร โรงเรียนและครูหัวหน้าบรรณารักษ์โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 214 ฉบับ และได้กลับคืนมา จำนวน 214 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนยวบรรณารักษ์ และศึกษานิเทศก์ จำนวน 4 คน เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้ววิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ส่วนข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ให้การวิเคราะห์เนื้อหา และแจกแจงความถี่เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาการประเมินผล โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูหัวหน้าบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสภาพแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านผลผลิต ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้า

1. ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านบริบทของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนให้ดีขึ้น รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและพัฒนาทักษะด้านการอ่านของนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีการวางแผนที่ชัดเจน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรในโรงเรียนมีการดำเนินงานและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน รองลงมาคือ บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทรัพยากรสารสนเทศ เช่น สิ่งตีพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลภายในห้องสมุดและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

3. ด้านกระบวนการ พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดหา จัดทำ และรวบรวมตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของการอ่านในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้นให้ครูพิจารณาใช้ประโยชน์ รองลงมาคือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการอ่านเป็นกระบวนการเรียนรู้

4. ด้านผลผลิต พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านผลผลิต ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรในโรงเรียนมีการดำเนินงานและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน รองลงมาคือ โรงเรียน

มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทรัพยากรสารสนเทศ เช่น สิ่งตีพิมพ์ สื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลภายในห้องสมุดและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัย การประเมินผลโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่พบมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการวิจัย การประเมินผลโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านสภาพแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านผลผลิต ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านปัจจัยนำเข้า ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 22 - 27) ได้มีนโยบายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดให้ภายในปี 2556 โรงเรียนทุกแห่งมีห้องสมุด 3 ดี ที่ทันสมัยและมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดและตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งยังกำหนดให้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของโรงเรียนและให้บริการแก่ผู้ปกครองและชุมชน จากนโยบายดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จึงได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจนในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำแผนงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาห้องสมุดสนองแผนงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เห็นความสำคัญและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา คงพันธุ์ (2548 : 84 - 85) ได้ศึกษาการประเมินโครงการรณรงค์ส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมมีปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ด้านกระบวนการปฏิบัติ และด้านผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับ ชรรมพร แข็งกสิการ (2555 : 67 - 68) ได้ศึกษาผลการดำเนินงานโครงการรักการอ่านสานสู่ฝันของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม มีความเหมาะสมและ

การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัมย์มา เพ็ชรเจริญ (2555 : 67 - 70) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้านบริบทภาพรวมอยู่ระดับมาก ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านบริบทของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ให้ดีขึ้นรองลงมาคือวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและพัฒนาทักษะด้านการอ่านของนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีการวางแผนที่ชัดเจน เพราะว่า เป้าหมายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน พ.ศ. 2557 – 2558 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556 : 8 - 18) ในด้านคุณภาพโรงเรียน โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอย่างน้อยร้อยละ 30 พัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด 3 ดี ที่ทันสมัย และมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและอย่างน้อยร้อยละ 10 สามารถเป็นต้นแบบได้ และโรงเรียนทุกแห่งมีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่านและการเรียนรู้ เป็นเหตุผลที่ทำให้โรงเรียนได้ดำเนินการด้านบริบทของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัมย์มา เพ็ชรเจริญ (2555 : 67 - 70) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้านบริบทภาพรวมอยู่ระดับมาก เพื่อพิจารณาผลการประเมินรายข้อพบว่า อยู่ระดับมากทุกข้อ และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพันธ์ ตะเรียน (2555 : 104 - 106) ได้ศึกษาเรื่อง ประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การประเมินด้านสภาพแวดล้อมของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุริรัมย์ เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรในโรงเรียนมีการดำเนินงานและแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบชัดเจน รองลงมาคือบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทรัพยากรสารสนเทศ เช่น สิ่งตีพิมพ์

สื่อโสตทัศน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น คอมพิวเตอร์สืบค้น ข้อมูลภายในห้องสมุดและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ผลที่เป็นเช่นนี้ ก็เพราะว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีเจตนารมณ์ที่จะปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนไทย จึงกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษากำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ บุคลากรในโรงเรียน และจัดสถานที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมี ความเหมาะสมเพียงพอ (สมพิศ โห้งาม. 2555 : 64) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธัมมา เพ็ชรเจริญ (2555 : 67 - 70) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้านปัจจัยการนำ เข้าภาพรวม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพันธ์ ตะเรียน (2555 : 104 - 106) ได้ศึกษา เรื่อง ประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมนิสัย รักการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก

3. ด้านกระบวนการ พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านกระบวนการ ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดหา จัดทำ และรวบรวมตัวอย่างการจัดกิจกรรม- การเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของการอ่านในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้นให้ครู พิจารณาใช้ประโยชน์ รองลงมาคือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริม นิสัยรักการอ่านชัดเจนส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียน- การสอนที่มุ่งเน้นการอ่านเป็นกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้มีการเชิญชวน ประชาสัมพันธ์ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้แต่ละโรงเรียนร่วมกิจกรรมนิทรรศการ รวมทั้งการประกวดต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีการประชุมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อ การวางแผนดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ประกอบกับสถานศึกษาเป็นแหล่งของ การแสวงหาความรู้ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญอันได้แก่ การจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนกับ กิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุน สำหรับพัฒนาผู้เรียนให้บังเกิดกระบวนการเรียนรู้ จนสามารถสร้าง องค์ความรู้ที่เหมาะสม ใฝ่รู้ และรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสัมฤทธิ์ผล (สมพิศ โห้งาม. 2555 : 7) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธัมมา เพ็ชรเจริญ (2555 : 67 - 70) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมิน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรัก

การอ่านด้านกระบวนการภาพรวมอยู่ระดับมาก เพื่อพิจารณาผลการประเมินรายข้อพบว่าอยู่ระดับมากทุกข้อ เช่นเดียวกับยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพันธ์ คีระเรียน (2555 : 104 - 106) ได้ศึกษาเรื่อง ประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภงเพชร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การประเมินด้านกระบวนการของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภงเพชร เขต 2 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4. ด้านผลผลิต พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีปัจจัยพื้นฐานด้านผลผลิต ของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือบุคลากรในโรงเรียนมีการดำเนินงานและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนรองลงมาคือโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านชัดเจนส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทรัพยากรสารสนเทศ เช่น สิ่งตีพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลภายในห้องสมุดและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า สถานศึกษาเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาดirectแก่ประชาชน และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพ กลายเป็นคนไทยยุคใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ 2552 : 12) ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ทิศริเริ่มสร้างสรรค์ มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุทธิมา เพ็ชรเจริญ (2555 : 67 - 70) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้านผลผลิตภาพรวมอยู่ระดับมาก เพื่อพิจารณาผลการประเมินรายข้อพบว่าอยู่ระดับมากทุกข้อ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพันธ์ คีระเรียน (2555 : 104 - 106) ได้ศึกษาเรื่อง ประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภงเพชร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การประเมินด้านผลผลิตของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภงเพชร เขต 2 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนบุคลากร และศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจะเห็นได้ว่าด้านกระบวนการเป็นอีกด้านหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งเปรียบเสมือนฟันเฟืองในการดำเนินงานที่จะทำให้โครงการนี้สำเร็จ

ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้คือครูและนักเรียนยุวบรรณารักษ์ซึ่งจะเป็นผู้ขับเคลื่อนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้อำนวยการ โรงเรียนควรจะนำไปปรับปรุง โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียน โดยเฉพาะข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านสภาพแวดล้อม การดำเนินงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีการวางแผนที่ชัดเจน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นโครงการที่มีกิจกรรมมากมายต้องใช้บุคลากรจำนวนมากจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้การจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับทุกวิชา การมอบหมายงานหากไม่มีความชัดเจนของผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจนก็จะไม่มีการจัดกิจกรรมดังกล่าว ดังนั้นผู้อำนวยการ โรงเรียนจึงควรมอบหมายงานให้ชัดเจนซึ่งอาจมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า จัดทรัพยากรสารสนเทศ เช่น สิ่งตีพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เช่น คอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูลภายในห้องสมุดและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

1.3 ด้านกระบวนการ โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านผลผลิต โรงเรียนต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนจัดทำบันทึกการอ่านของตนเองในทุกระดับชั้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรใช้รูปแบบการประเมินโครงการรูปแบบอื่น ๆ มาศึกษานิสัยรักการอ่านของนักเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านประสบผลสำเร็จ